

UCHWAŁA NR XXXI/416/2026
RADY GMINY W SOBOLEWIE
z dnia 16 kwietnia 2026 r.

**w sprawie rozpatrzenia petycji z dnia 27 stycznia 2026 r. dotyczącej pomników przyrody
w Gminie Sobolew**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, z późn. zm.) w związku z art. 9 ust. 2 i art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870),
Rada Gminy w Sobolewie uchwala, co następuje:

§ 1. Po rozpatrzeniu petycji Mieszkańca Torunia z dnia 27 stycznia 2026 r. oraz po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy w Sobolewie w przedmiotowej sprawie w części:

1) dotyczącej zmiany - aktualizacji prawa miejscowego w zakresie funkcjonowania pomników przyrody, tj. utworzenie uchwały Rady Gminy w sprawie pomników przyrody znajdujących się na terenie gminy Sobolew w celu dostosowania prawa miejscowego do aktualnych przepisów wynikających z ustawy o ochronie przyrody i wyeliminowania niejasności w zakresie sprawującego nadzór - uznaje petycję za zasadną;

2) dotyczącej wprowadzenia do programu ochrony środowiska bardziej szczegółowych zapisów: „każdy pomnik przyrody jest wizytowany raz na rok lub raz na dwa lata i podczas takiego przeglądu w terenie sprawdzane są kompletność i widoczność oznakowania, ogólny wizualny stan zdrowia, przestrzeganie zakazów i ewentualne potrzeby działań ochronnych i zapobiegawczych; dane te są zapisywane, przekazywane Wójtowi i przekazywane radzie gminy jako dowód ochrony” - uznaje petycję za bezzasadną.

§ 2. Uzasadnienie sposobu rozpatrzenia petycji zawarte jest w uzasadnieniu niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Gminy w Sobolewie zobowiązując Przewodniczącego do doręczenia uchwały wnoszącemu petycję.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy w Sobolewie

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) Rada Gminy w Sobolewie jest organem właściwym do rozpatrywania petycji składanych do organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego.

Petycja Mieszkańca Torunia wpłynęła do Rady Gminy w Sobolewie w dniu 27 stycznia 2026 r. drogą elektroniczną i dotyczyła:

1. zmiany i aktualizacji prawa miejscowego w zakresie funkcjonowania pomników przyrody, tj. podjęcia uchwały Rady Gminy w sprawie pomników przyrody znajdujących się na terenie gminy Sobolew w celu dostosowania prawa miejscowego do aktualnych przepisów wynikających z ustawy o ochronie przyrody i wyeliminowania niejasności w zakresie podmiotu sprawującego nadzór;
2. wprowadzenia do programu ochrony środowiska bardziej szczegółowych zapisów: "każdy pomnik przyrody jest wizytowany raz na rok lub raz na dwa lata i podczas takiego przeglądu w terenie sprawdzane są kompletność i widoczność oznakowania, ogólny wizualny stan zdrowia, przestrzeganie zakazów i ewentualne potrzeby działań ochronnych i zapobiegawczych; dane te są zapisywane, przekazywane Wójtowi i przekazywane radzie gminy jako dowód ochrony".

Przewodniczący Rady Gminy w Sobolewie skierował petycję do rozpatrzenia przez Komisję Skarg, Wniosków i Petycji. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji na posiedzeniu w dniu 10 kwietnia 2026 r., po dokładnej analizie petycji i wszystkich argumentów podanych przez Wnioskodawcę oraz sprawdzeniu aktualnych informacji w tym zakresie, uznała petycję za zasadną w punkcie pierwszym. Podjęcie przez Radę Gminy w Sobolewie uchwały w sprawie pomników przyrody stanowi działanie mieszczące się w kompetencji Rady Gminy w Sobolewie, zgodnie z art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13, ze zm.). Należy zaznaczyć, że na obszarze gminy Sobolew obowiązuje obecnie rozporządzenie nr 4 Wojewody Mazowieckiego z dnia 2 marca 2009 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu garwolińskiego (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2009 r. Nr 36, poz. 858), wydane na podstawie ówczesnego stanu prawnego. W przedmiotowym rozporządzeniu ustanowiono wykaz pomników przyrody znajdujących się między innymi na terenie gminy Sobolew. Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie (Dz. U. z 2009 r. Nr 92, poz. 753, ze zm.) kompetencję w zakresie ustanawiania pomników przyrody przekazała radzie gminy. Jednocześnie, zgodnie z art. 35 wskazanej ustawy, do czasu wejścia w życie aktów prawa miejscowego wydanych na podstawie upoważnień zmienianych tą ustawą zachowują moc dotychczasowe akty prawa miejscowego. Ustanowienie określonych obiektów jako pomników przyrody jest aktem prawa miejscowego i wymaga przeprowadzenia procedury uchwałodawczej, w tym obligatoryjnego uzgodnienia projektu uchwały z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska. W związku z powyższym stwierdzić należy, że postulat wskazany w pkt 1 petycji jest zasadny i stanowi inicjatywę zgodną z interesem publicznym oraz celami ochrony środowiska i dziedzictwa przyrodniczego.

Wobec powyższego członkowie Komisji uznali jednogłośnie, że należy podjąć uchwałę w sprawie aktualizacji stanu prawnego pomników przyrody, a tym samym uporządkować stan prawny w tym zakresie i wyeliminować istniejące niejasności.

Komisja rozpatrzyła również punkt drugi petycji, dotyczący wprowadzenia do programu ochrony środowiska szczegółowych zapisów w zakresie cyklicznego wizytowania pomników przyrody i raportowania jego wyników Wójtowi oraz radzie gminy.

Komisja jednogłośnie uznała petycję w tym zakresie za niezasadną, z uwagi na to, że w aktualnym porządku prawnym brak przepisu nakładającego obowiązek raportowania organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego stanu pomników przyrody. Zdaniem Komisji sposób organizacji pracy urzędu oraz wykonywania zadań należy do kompetencji Wójta. Radni mogą natomiast pozyskiwać stosowne informacje w ramach zwykłych uprawnień kontrolnych, w tym np. za pośrednictwem interpelacji, na które Wójt jest zobowiązany udzielać odpowiedzi. Tworzenie instytucji obowiązkowego raportu cyklicznego jako wymogu o charakterze ogólnym nie znajduje jednak podstawy prawnej. Postulat uznaje się zatem za niezasadny z uwagi na brak możliwości jego skutecznego wdrożenia w formie aktu prawnego.

Mając na uwadze stanowisko Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, Rada Gminy w Sobolewie postanawia rozstrzygnąć przedmiotową petycję jak w treści niniejszej uchwały.

Niniejsza uchwała wraz z jej uzasadnieniem stanowią zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji w rozumieniu art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach i zostanie doręczona podmiotowi wnoszącemu petycję. Sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Przewodniczący Rady Gminy w Sobolewie